

Alte Drucke

**ELEMENTA || GRAECAE ET LATINAE || Grammaticae collata,
& || recognita || Per Georgium Maiorem.||**

Maior, Georg

Magdeburg, 1546

VD16 ZV 27873

DE PARTICIPIO. PARTICIPIVM quid est?

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149974

DE PARTI- CIPIO.

PARTICIPIVM quid est?

EST pars orationis, partem capiens nominis, par-
temq; uerbi.

Εἰλέξις μετέχουσα ὅτι τῶν ὀνομάτων, καὶ ὅτι
τῶν ῥημάτων ιδιότητος.

Recipit enim à nomine genera & casus, à uerbo
tempora & significationes, Ab utroq; numerum & fi-
guram.

Participio quot accidunt?

Sex. Genus, Casus, Tempus, Significatio, Numerus
& Figura.

Genera Participiorum quot sunt?

Apud Latinos quatuor, Masculinum, Fœmininum,
Neutrum, & Omne. Sunt autem terminationes Par-
ticipiorum Latinorum duæ, ns & us, Quæ ns finiunt,
ut amans, omnis generis sunt, Quæ uero in us desinunt,
mouentur per tria genera & tres terminationes, ut
hic lectus, hæc lecta, hoc lectum.

Græcorum Participiorum tria sunt tantum gene-
ra, Masculinum, Fœmininum & Neutrum, atq; hæc
omnia per tres quoq; terminationes mouentur.

Terminationes Participiorum
quot sunt?

Ans

Græc. Tractatus
 422

Lat. minorum septem

Ans } presentis & præteriti imperfecti tem-
 poris, uerborum Actiuorum, Neutra-
 Ens } rum, Deponentium & Communium, ut
 amans, arans, loquens, criminans.
 Sus } Præteriti temporis, uerborum Passiua-
 Tus } rum, Deponentium & Communium, ut
 percussus, locutus, criminatus.
 Xus }
 Rus } Futuri.
 Dus } Passiui, et Communis, ut aman-
 dus, criminandus.

Græcorum quinque

ωp } Presentis } grauitoni } ut } τῷωp
 actiui } circūflexi } } ποιώωp
 ωp } Futuri } Primi, ut τῷωp, & circum-
 actiui } flexorum & in μι.
 } Secundi, ut τυπώωp, grauitono-
 rum tantum.
 } Aoristi secundi actiui, ut τυπώωp
 ωs } præteriti. } Actiui } πετυφώωs grauito. cum
 } } cum flexo. & in μι.
 } Medij } τυπώωs grauitonon-
 } } tantum.
 } Aoristi primi actiui grauitonorum, circum-
 flexorum & in μι, ut τῷωs, ποιήσας, &
 σας.

es aoristi

eis aori- risti pas siui	{	Primi, ut τυφθίς, grauitonoriū, cir-
		flexorum & in μι.
	{	Secundi, ut τυπείς grauito. tantum.
		Penultima est præteriti perfecti passiui, ut πτόμενθ.
μενθ cum ac- centu in	{	Præsentis passiui & me- dij, ut τυπόμενθ.
		{ 1. ut τυφθ= σόμενθ.
Ante- penul- tima & est	{	{ Pas- 2. ut τυπκ= siui. σόμενθ.
		Paulo post. ut πτυφό= μενθ.
	{	{ 1. ut τυφό= μενθ.
		{ Me- 2. ut τυπό= dij. μενθ.
	{	{ 1. ut τυφά= μενθ.
		{ Aoristi 2. ut τυπό= medij. μενθ.

Vnde formantur Participia:

LATINA quæ in ns desinunt præsentis & præ-
teriti imperfecti temporis, formantur ab eodem tem-
pore, mutando bam in ns, ut amabam amans.

Quæ rus finiunt futuri temporis, ueniunt ab extremo supino, addita rus, ut amatu amaturus.

Quæ uero dus, eiusdem temporis uocis passivæ, derivantur à genitivo participij præsentis, extrema syllaba tis scilicet in dus uersa, ut amantis amandus.

Quæ autem in rus, sus, uel xus desinunt, præteriti temporis, formantur itidem ab ultimo supino, additis & u correpta, ut amatu amatus.

GRÆCA unicam habent formationem, nempe ultima syllaba uerbalis temporis in participialem terminationem uersa, ut.

ω	] in	{	ωρ	}	] ut	{	τύπω	τύπωρ.
α			ως				τέτυφα	τετυφώς.
			ας				έτυφα	τύφας.
μου	]	{	μενος	}	]	{	τύπoμαι	τυπόμην
ω			εις				έτύθην	τυθείς.

Quomodo mouentur Participia.

Latina quæ in ns desinunt, sub una terminatione tria genera continent, ut hic & hæc & hoc amans. Reliqua omnia in us finientia, mouentur ut nomina adiectiua in us, ut hic lectus, hæc lecta, hoc lectum.

Græca omnia mouentur per tria genera & tres terminationes, ut,

Gravitona	Oxytona	Perispomena.
ὁ τύλωρ	τυπών	ποιών
ἡ τύλουσα	τυπούσα	ποιούσα
ὁ τύλωρ	τυπὸρ	ποιῶν.

Observabis uerba circumflexa retinere suas contractiones, ut βοῶρ βοῶσα βοῶν. χυσῶρ χυσοῦσα χυσοῶν. In μι, διδοῦς διδοῦσα διδὸρ. γινῶς γινῶσα γινῶν.

In ΩΣ.	In ΑΣ.	In μενΘ.
ὁ πετυφῶς	τύφας	τυπῶμενΘ
ἡ πετυφῆα	τύφασα	τυπῶμεν
ὁ πετυφός	τύφαι	τυπῶμενομ.

In ΕΙΣ.

τυφθεῖς	τυφθεῖσα	τυφθέμ.
---------	----------	---------

Casus Participiorum quot sunt:

Tot quot sunt nominum. Eodem modo & de numeris ac figuris sentiendum est in utraq; lingua.

Tempora Participiorum quot sunt?

Tot sunt quot uerborum à quibus descendunt, tam apud Græcos quàm Latinos.

Significationes Participiorū quot sunt:

Latinorum sunt quinque, Actiua, Passiua, Neutra, Depoens & Communis. Retinent enim significationem suorum uerborum à quibus deriuantur Participia Latina & Græca.

Ab Actiua duo ueniunt, præsens ut legens, futurum ut lecturus.

V 2

A passiua

32a 7ndm
43 289
A Passiuo duo, Præteritum ut lectus, Futurum ut legendus.

A Neutro duo sicut ab Actiuo, Præsens ut stans, Futurum ut staturus.

A Deponenti tria, Præsens ut loquens, Præteritum ut locutus, Futurum ut locuturus.

A Comuni quatuor, Præsens ut criminans, Præteritum ut criminatus, & duo futura, ut criminaturus & criminandus.

Græcorum sunt itidem quinque significationes, ob obseruandum est, quod, sicuti participia Latinorum significationem suorum uerborum, à quibus formantur imitantur, ita & Græca suorum thematum significationem retinent. Quæ uero & quot sint uerborum significationes, supra de uerborum generibus traditum est.

DE DECLINATIONE PARTICIPIORUM Latinorum.

Latinorum Participia quæ ns finiunt, declinantur iuxta normam tertiæ declinationis nominum, Quæ uero in us a um desinunt, Masculina & neutra eiusdem sunt declinationis, secundæ nempe nominum, Feminina uero in a imitantur flexum primæ declinationis nominum.

DE DECLINATIONE PARTICIPIORUM Græcorum.

Omnia

Omnia Participia masculina & neutra, sunt eiusdem declinationis. Electuntur autem omnia iuxta formam quintæ declinationis simplicium, præter ea quæ μέν & αὐτὸν finiunt, quæ tertiæ simplicium flexum imitantur.

Fæminina uero omnia sunt secundæ declinationis simplicium, ut.

ὦν	circumflexorum.	
δὲ τῶν τῶντος	ποιῶν ποιοῦτος	quintæ.
ἢ τῶντος τῶντος	ποιῶσα ποιοῦσας	secundæ.
δὲ τῶν τῶντος	ποιῶν ποιοῦτος	quintæ.
ὦν	acute.	ΑΣ.

δὲ τῶν τῶντος	τύψας τύψαντες	quintæ.
ἢ τυπούσας τυπούσας	τύψας τυψάσας	secundæ.
τὸ τυπὸν τυπόντος	τύψαν τύψαντες	quintæ.
ὦν		ΕΙΣ

δὲ τυφῶς τυφώτος	τυφθεὶς τυφθέντος	quintæ.
ἢ τυφῆς τυφῆς	τυφθεῖσα τυφθείσας	secundæ.
τὸ τυφὸς τυφώτος	τυφθεὶς τυφθέντος	quintæ.

ΜΕΝΟΣ.

δὲ τῶν μέν	τῶν τῶντος	tertie.
ἢ τῶν μέν	τῶν τῶντος	secundæ simplicium.
τὸ τῶν μέν	τῶν τῶντος	tertie.

Hæc de partibus orationis declinabilibus Latino- rum & Græcorum, Sequuntur indeclinabiles.

V 3 DE AD.